



## ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-20

השופט סלים ג'ובראן

יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

القاضي سليم جبران

رئيس لجنة الانتخابات المركزية

ירושלים, כ"ח בתשרי התשע"ד  
2 באוקטובר 2013

**ה"ש 5/20**

מר מוכלס מופיד חמוד

המבקש:

בקשה לפי סעיף 7(ב) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות),  
התשכ"ה-1965 (להלן: חוק הרשויות המקומיות)

### **החלטה**

1. המבקש מעוניין להתמודד בבחירות הקרובות לרשויות המקומיות לתפקיד ראש מועצת ירכא. נוכח הוראות הדין, כפי שיפורט להלן, המבקש מנוע מלהתמודד על משרה ציבורית זאת, כל עוד לא ניתנה החלטה על ידי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כי בעבירה בגינה הורשע לא דבק קלון. מכאן הבקשה שלפניי.

2. המבקש הורשע, על פי הודאתו, בעבירות של תכנון ובנייה בתיק עמ"ק 21203/04 (שלום קריות, השופטת ר' לאופר-חסון), וצירף לתיק זה שני תיקים נוספים בעניין דומה (עמ"ק 1432/05, עמ"ק 1880/02). ביום 20.1.2008, ניתן גזר הדין בעניינו של המבקש, והוטל עליו קנס בסך 170,000 ש"ח, מאסר בפועל למשך 3 חודשים שירוצה בעבודות שירות, הפעלת תנאי בן שישה חודשים שמחציתו ירוצה במצטבר (גם הוא בדרך של עבודות שירות) ומחציתו בחופף, מאסר על תנאי של שישה חודשים, התחייבות עצמית על סך 10,000 ש"ח.

עמדת היועץ המשפטי לממשלה

3. ביקשתי את עמדת היועץ המשפטי לממשלה לבקשה. בהודעה מטעמו, נכתב כי

עמוד 1 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950  
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

לעמדתו דבק קלון בעבירה בה הורשע המבקש. זאת, נוכח העובדה כי "המבקש הורשע בשתי עבירות אי-קיום צו בית משפט... לאחר שלא קיים ארבעה גזרי דין של בית משפט השלום, שהורו לו להרוס בנייה אשר הוקמה על ידו ללא היתר בניה כדין... הפרת הצווים השיפוטיים נמשכה כשנה בנוגע למבנה הראשון, כשנה וארבעה חודשים בנוגע למבנה השני והשלישי, וכשנה ומחצה בנוגע למבנה הרביעי (סעיפים 21-22 לעמדה, ההדגשות במקור). לטענתו, נסיבות אלה מלמדות על "זלזול של ממש בשלטון החוק ובתפיסות ערכיות הרווחות בחברה" (סעיף 24 לעמדה).

4. עוד מציין היועץ המשפטי לממשלה בהודעה מטעמו כי בגזר הדין בעניינו של המבקש עולה כי התקבל היתר בניה בדצמבר 2007, אשר הכשיר את הבניה נשוא התיקים, אולם, לעמדתו, נוכח העובדה שהאישור הוצג שנים ארוכות לאחר מתן צווי ההריסה נגד מבנים אלו, אין בכך כדי להפחית את הפגם המוסרי בעבירות בהן הורשע.

המסגרת הנורמטיבית

5. סעיף 7 לחוק הרשויות המקומיות, קובע את הזכות להיבחר. סעיף 7(ב) מגביל זכות זו. הסעיף קובע כי פסק דין חלוט אשר גזר על פלוני מאסר בפועל מעל שלושה חודשים, וטרם עברו שבע שנים מיום סיום ריצוי העונש, מעמיד "חזקת קלון", הניתנת לסתירה בהחלטה של יושב ראש ועדת הבחירות.

6. קלון הוא מושג חמקמק. החוק נמנע מלהגדירו. "קשה לתחום במדויק את גבולותיו של הקלון, שכן הוא מאותם מושגים שקל יותר לזהותם מאשר להגדירם באופן חד" (החלטתו של יושב ראש ועדת הבחירות השופט א' רובינשטיין מיום 30.1.2013).

7. הפרשנות המקובלת למושג קלון היא עבירה אשר מלבד הפגם הפנימי הגלום בה מעצם הגדרתה כעבירה, היא טומנת בחובה "מטען מוסרי-ערכי שלילי, בבחינת דופי מוסרי, הניזון מתפיסות ערכיות ואמות מידה מוסריות הרווחות בחברה" (בג"ץ 11243/02 פייגלין נ' יו"ר ועדת הבחירות, פ"ד נז(4) 145, 162 (2003)).

8. אין בהגדרה זו כשלעצמה כדי לעזור לעניינו. נזכיר, עסקינן בקלון שאמור למנוע ממועמד להתמודד בבחירות. שלילת זכות יסוד חוקתית זו (סעיף 6 לחוק-יסוד: הכנסת), שמגולמת בה גם פגיעה בזכות החוקתית לבחור (סעיף 5 לחוק-יסוד: הכנסת), צריכה להיעשות במשורה ורק בנסיבות מתאימות (ראו: ע"ב 1/88 ניימן נ' יו"ר ועדת הבחירות

המרכזית, פ"ד מב(4) 177, 185-186 (1988); פרשת פייגלין).

9. קביעה כי בעבירה דבק קלון, צריכה להתבסס על הנסיבות הקונקרטיות, אופי העבירות שנעברו, יחד עם התכלית לשמה מתבקשת קביעת הקלון (ראו: רות גביזון "עבירה שיש עימה קלון כפסול לכהונה ציבורית" משפטים א' 176 (1968); עש"מ 4123/95 אוחיון נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(4) 498, 494 (1981)). כאשר עסקינן בקלון לשם קביעה אם מועמד רשאי אם לא להתמודד בבחירות לתפקיד ציבורי, יש לבחון האם העבירה שנעברה ובגינה המועמד הורשע, תפגע ביכולתו של המועמד למלא תפקיד ציבורי עקב הפגם המוסרי שדבק בו, וכמו כן האם מועמדותו תפגע באינטרס הציבורי של אמון הציבור וטוהר השירות הציבורי (ראו: בג"ץ 5853/07 אמונה נ' ראש הממשלה, פ"ד סב(3) 445, 460-459 (6.12.2007); עש"מ 4123/95 אור נ' מדינת ישראל, פ"ד מט(5) 184 (1996); תב"כ 3/01 פלאטו שרון, פ"ד נו(5) 14, 19, השופט מ' חשין).

דיון והכרעה

10. ראשית, יש לדחות את טענות המבקש לעניין כך שסעיף 7(ב) לחוק הרשויות המקומיות אינו חל בעניינו, משום שעונש המאסר בפועל שנגזר עליו רוצה בדרך של עבודות שירות. לשון סעיף 7(ב) ברורה, ועניינה מאסר בפועל. הסעיף אינו מבחין בין מאסר בפועל שירוצה מאחורי סורג ובריה לבין מאסר בפועל שירוצה בדרך של עבודות שירות. לכך יש להוסיף כי טענתו של המבקש כי "מאסר בפועל" הוא מושג המתייחס אך ורק למאסר מאחורי סורג ובריה ולא למאסר בעבודות שירות, מנוגד לכל דין, ויש לדחותה (ראו גם: ה"ש 6/20 בעניין גאוי (29.9.2013)).

11. על המבקש נגזר עונש מאסר בפועל של שישה חודשי מאסר. טרם עברו 7 שנים מיום שסיים לרצות את עונש המאסר, ולפיכך עומד הוא בחזקת הקלון הקבועה בסעיף 7(ב) לחוק הרשויות המקומיות.

12. השאלה שעומדת לבחינה כאן היא האם בעבירות התכנון ובנייה והפרת הצווים השיפוטיים בהם הורשע המבקש קיים מטען שלילי אשר מעמיד קלון, והאם אמון הציבור ויכולתו של המבקש לבצע תפקיד ציבורי ייפגעו באם ייבחר לכהונה של ראש מועצה מקומית. כידוע, הנטל להוכחת אי הקלון רובץ על כתפי המבקש (פרשת פייגלין, בעמוד 163). במקרה דנן, המבקש לא עמד בנטל זה.

13. העבירות בהן הורשע המבקש חמורות. עיון בגזר הדין מלמד כי למבקש הרשעות קודמות בעבירות דומות. לכך יש להוסיף כי המבקש הורשע בשתי עבירות של אי קיום צו בית משפט. לעבירה זו חומרה מיוחדת לעניינו, שעה שהמבקש מעוניין לכהן כנבחר ציבור. יש בהרשעה בעבירה מעין זו, המגלמת בחובה זלזול בשלטון החוק, מטען שלילי אשר מעמיד קלון.

14. לכך יש להוסיף כי כאמור למבקש הרשעות קודמות בעבירות של תכנון ובנייה, עבירות מעין אלה בעייתיות במיוחד נוכח העובדה שנבחר הציבור ברשויות המקומיות מכהנים בוועדות התכנון האזוריות. בהקשר דומה אמרתי:

"יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מעצם הגשת כתב האישום כנגד המערער בעבירות של בניה לא חוקית במיוחד לאור העובדה, שהמערער מבקש להיות חבר במועצה מקומית, אשר מתוקף תפקידה עוסקת, בין היתר, בנושאים הנוגעים להליכי תכנון ובניה בישוב, היתרי בניה, פיתוח שטחים ציבוריים, התראה במקרים של ליקויים או חריגות במינהל התקין וסיוע לתושבים" (בג"ץ 3911/05 חוה נ' מועצה מקומית אזור (23.10.2006) (להלן: פרשת חוה)).

15. דברים אלו נאמרו בהקשר של חבר מועצה שהוגש נגדו כתב אישום. במקרה שלפניי, המבקש הורשע כאמור בעבירות אלה. היועץ המשפטי לממשלה כלל בעמדתו הפניה לפרשת חוה, ואכן ניתן להקיש מפרשה זו לעניינו. בחירתו של מתמודד אשר הורשע בכיצוע עבירות מעין אלה, תפגע ביכולתו לכהן כראש מועצה, וודאי תפגע באמון הציבור ובטוהר המידות של המינהל הציבורי.

16. אשר על כן, ומכל האמור לעיל, בעבירות בהן הורשע המבקש דבק קלון. לאור זאת, אין הוא זכאי להתמודד בבחירות למועצה המקומית ירכא.

ניתנה היום, כ"ח בתשרי התשע"ד (2.10.2013).

סלים ג'ובראן  
שופט בית המשפט העליון  
יושב ראש ועדת הבחירות  
המרכזית לכנסת ה-20